

ŒUVRES DU CHANOINE ADÈMA

(Suite)

IV. - CANTIQUES

(Suite et fin)

AITA SAINDUARI

1

Erromako aldetik zer da argi hori?
Egiak dauku handik argitzen orori.
Beha dezogun beha bethi Erromari,
Erromako Eliza Ama Sainduari;
Beha dezogun beha umeek Amari.

2

Hara Aita Saindua Jesusen ordaina,
Apez Soberanoa, artzainen artzaina
Jaundoni Petiriren ondoko zuzena.
Fedeaz dohanean trompa ez daitena:
Erromatik mundua argitzen du dena.

3

Piarresi ziozkan guretzat Jainkoak
 Atchikitzerat eman argi fedezkoak.
 Argi berak daduzka haren ondokoak
 Munduko goibeletan ezin histuzkoak,
 Orai hastean bezein garbi-ta osoak.

4

Jesusek Piarresi erran zion behin:
 « Elizaren zimendu hi bebar haut egin.
 « Hartako diat nahi harriz izan hadin.
 « Ez zirok deus irabaz etsaiak hirekin,
 « Berak dik minhartuko hi jotzearekin!

5

« Hire gain uzten diat ene arthaldea.
 « Bildotsen bai ardien chuchen alhatzea.
 « Hiri zagok Anaïen beren azkartzea:
 « Hik idek edo hets duk zeruko athea:
 « Hik duk ene gakhoen podore bethea. »

6

Munduko nahasduren ulubiak ditu
 Orai arterainoko guziak suntsitu.
 Piarresen harroka guti da higitu:
 Elizaren arbola chutik da gelditu;
 Inharrosteaz zaizko erroak handitu.

7

Lurreko puchantziek uste zuten eiki
 Aise behar zutela Eliza aurdiki.
 Berak dire erori!... gero ezin jeiki!
 Guziak goaki bainan Eliza egoki...
 Hemeretzi menderen berri ja badaki.

8

Erroma! o Erroma! Hiri aiphatua!
 (Lehen oro harena omen zen mundua.)
 Piarresen harroka han da landatua,
 Eta mundu guziko Eliza Saindua
 Dena haren gainean da asentatua.

9

Nork erran Piarresen Erroman sartzea?
 — Laster ohartu hintzen Emperadorea! —
 Biak nausi, elgarri jartzen dire beha:
 Bat artzain ona bezein otsoa bertzea:...
 Hauta zak hor Erroma zoin dukan hobe!

10

Hainbertze girichtino odol iretsirik;
 Berari odol hura zainetan sarthurik,
 Erroma chutitu zen girichtinoturik.
 Emperadorek berek tronutik jautsirik.
 Aita Saindua zuten utzi han jarririk.

11

Aphez eta Errege: bi bothere betan,
 Oi! zein ederki dauden haren eskuetan!
 Ez da sailduagorik buruzagietan:
 Nor da zuzenagorik, nor khorodunetan?
 Gaichtaginek hortako dute begietan!

12

Munduak Erromari zer dio galdetzen?
 Egi eta gezurra han bake ditezen.
 Horra beraz mundua zertaratu haizen...
 Egirik ez nahi hautsiz-mautsiz baizen!
 Bainan Aita Sainduak osorik dauk zaintzen.

13

Munduko nausitasun guzien gakhua,
 Horra Aita Sainduak duen eskukoa:
 Lurrekotzat emana zerutikakoa.
 Hori hari khen eta nork duke dretchoa
 Gizonak gizonari deus manatzekoa?

14

Oi zein handi zein eder, zein gora zaren zu!
 Zuri loriatuak beha gagozkitzu.
 Aita Saindu maitea, haur bihotzdun batzu,
 Eskualdunak gu ere zureak gaitutzu:
 Zurerik baizen ez da Eskualduntzat haizu.

LEO XIII. AITA SAINDUAREN**OTSALDIA**

FRANZIAREN BATAIOKO

XIVgarren mende burukotzat egina*Latinetik lokabizki eskuararat itzulia*

Lurreko jendakien goiti beheitiak
 Jainkoaren eskuak dabilzka guziak:
 Handienak aphalduz, goratuz tikiak:
 Zuzena nun den daki haren zuhurtziak.

Klodobe errege zen sortzez paganoa;
 Alamanekin zuen gudu bat gaichtoa;
 Ezin trenka baitziron etsaien lerroa,
 Othoiztu zuen oihuz Kristauen Jainkoa.

Klotildaren Jainkoa, othoi! hel zakizkit;
 Etsai hau jotzen badut, zure naiz oraitik.
 Girichtino natzaitzu eginen gogotik,
 Ez dut Frantzian nahi Jainkorik zu beizik.

Klodobek othoitz hori egin dueneko,
 Soldadu uzkurrenak sutan jartzen zaizko.
 Heien oldarra nihork ez du atchikiko:
 Etsai hilez bertzeak ihesi dohazko.

Orai Erremintserat hail Klodobe gaitza;
 Atchikak Jainkoari eman dukan hitza.
 Han bathaiatu eta berri zak agintza,
 Lagunduren dukala Jesusen Eliza.

Erremiko elizan sartzen da errege:
 (Girichtino Klotilda zuen ja andere.)
 Aphezpikuak dio ematen hau lege
 Adoratu idolak oro detzan erre.

Aphaldu duenean Klodobek burua:
 Heldu zaio alderat Jaun aphezpikua:
 Eman dioenean bathaio saindua,
 Errege han dagoko besarka lothua.

Erroma zabal zatzu bai zure erraiak.
 Amatzat hartzen zaitu Frantsesen jendaiaik.
 Bazterrak nahi ditu zuretzat nasaiak,
 Ez dakizkitzun hurbil hauzotik etsaiak.

Erroma khendu nahiz Aita Sainduari,
 Hauzo gaitzak zitzaizkon usu gerlan ari.
 Pepin frantses erregek hek jorik bi aldi
 Emendatu ziozkan lurak Erromari.

Oi zein den ukigarri orhoitzea bera
 Nor ziren gan lehenik Jerusalemara!
 Frantziatik ziren hek ospeka athera,
 Jesusen hobiaren Turkoer khentzera.

Angelesa Frantzian sarthurikan nausi,
 Gizon aski azkarrik ez baitzaiten kausi,
 Nechka batek zituen gudutan herrautsi,
 Khoro galdua ere erregeri jauntzi.

Hamalau mende huntan Klodobezez geroztik,
 Zembat ongi dathorren haren bathaiotik!
 Jainkoak berak dauka Frantzia besotik.
 Deusek zoratu gabe, egon dadin chutik.

Egoadi girichtino jendaia suharra:
 Ez zakala gal hire ohore zaharra:
 Begira zak Fedea eta haren kharra:
 Hark darok idukiren bethiko indarra.

Beretu baihinduen Jesusek aspaldi;
 Haren etsaier buruz bethi bihur hadi.
 Denek elgar maite'ta denek elgar adi:
 Batasunak orotan indarra dik handi.

Klodoberen bathaio urthabethetzeak
 Aurthen ditu Frantzian eder ohoreak.

Bathaiharri hartara bil beitez ospeak,
Berritz indar har dezan han gure Fedeak.

Ekhialdean barna, Frantsesen izena,
Bethi da gehienik aiphatua dena:
Basa jendetaraino, guziz urrunena,
Frantsesa da Fedea hedatzen duena.

ESKUALDUNEK AITA SAINDUARI

Bere lehen Mezaren berrogoi eta hamargarren urtheburuko

Dembora goibel hautan
zer ikusgarria!
Erromari beha da
mundua jarria.
Handik heldu baitzaiku
Zeruko argia;
Han baita Aita Saindu
Leone handia.

Orai du hamar urthe
dela Aita Saindu:
Haren Apheztasunak
mende erdia du.
Urre-eztaien besta
denek zor diogu:
Biba! Aita Saindua,
dugun egin oihu.

Aphezpiku maitea
bazohaz zu ere,
Erroman egiterat
Aitari ohore.
Fedez eta bihotzez
zurekin bat gaude;
Eskualdunetz Aitari
mintzaturen zare.

Eskualdunen arima,
o! Aita Saindua,
Zuri bai zuri dago
tinkoki lothua.
Bethi haren Fedea
zutaz argitua,
Garbirik dago eta
ezin bentzutua.

Hirur Fededun alde
lehengo mendetan,
Bazituen Elizak
gure herrietan.
Hirur heien izenak
nahi laizte betan,
Gure Aphezpiku bat
aiphatzen denetan.

Othoitz hau entzunazu
o! artzain nausia;
Baiona izan dadin,
alkhi berezia,
Leskar et' Oloroni
izenez josia...
Eder da hirur lorez
Khoru bat jauntzia!

APHEZ BERRI BATENTZAT

*Hastean eta koplak artetan
denek errepika*

Aphez soberanoa,
O Jesus, zare zu,
Cure aphez huntarik
saindu bat egizu.

Gure aphez gaztea
horra aldarean,
Jesusek ezarria
bere podorean:
Herritarrak hor gaitu
oro bihotzean:
Guretzat hari zaiku
orai othoitzean.

Horren aitamek dute
ohore atsegin,
Beren semea aphez
baitzaiote egin.
Haur haurretik zioten
Jainkoak galdegin;
Dohainik ederrenez
du orai berregin.

Oi zein dohatsu zaren
zu gure apheza!
Zein hunkigarri zaikun
egun zure Meza!
Zure bihotzak Jesus
bor besarka beza;
Zorion handienaz
orai zaite gaza.

Hor zure inguruan
Aingeruak ere
Jesusen adoratzen
ahuspeka daude;
Zu chutik, hor hek baino
gehiago zare;
Ez dute zuk bezembat
hoiek hor bothere

Kontsekrazionean
zure erranera
Zerutik jausten zaitzu
Jesus aldarera:
Jainko gizon egina
bizirik berbera,
Zuk ematen daukuzu
ogitzat jatera.

Jesusen hunkitzeko,
zer esku garbiak,
Ahal zaduzkan Ama
Birjina Mariak!
Zureak ere dire
sakratu berriak,
Krismarean gantzudurez
oraino bustiak.

Zu behar zare izan
 arimen argia,
 Zerurako bidean
 heien gidaria;
 Ardi galdu direnen
 Artzain bilharia,
 Guziz berthutearen
 etsemplu garbia.

Aphezaren bihotza
 bethi zabaldua,
 Bekhatorosarentzat
 zer ihes lekhoa!
 Huni aithortuz geroz
 egin bekhatua,
 Urriki duenari
 zaio barkhatua.

Azken orenetarat
 hurbildua denak
 Aphezaren laguntzak
 ditu beharrenak.
 Hark eman Sakramendu
 biziko azkenak
 Dire ondorioa
 eternal dutenak.

AITA BENEDITINOERI

*Ce Cantique fut composé pour l'installation des Pères Benedictins
 à Belloc (Urt)*

ERREFAUA

Ongi-ethorri, Aita onak,
 Jainkozko gizonak.

1

Nor dire hauk, heldu direnak
 Desertuaren barnetik,
 Gu salbatu beharrez jenak,
 Iduri bertze mundutik?
 Gure bekhatuén hobenak
 Berek pagatzen gatik,
 Hoiek dire ez ditezkenak
 Bara penitentziatik.

2

Badu hamalau ehun urthe
 San Bedit sortu zela.
 Aberats, eder eta gazte,
 Guti zen hura bezala.
 Munduan salbatzea nekhe
 Izanen zitzaiola,
 Mundutarrek entzuten dute
 Desertuan gorde dela.

3

Zer zoriana, zer bakhea
 Beneditek desertuan!
 Seguretik han salbatzea
 Zein gozo zaion orduan!
 Hargatik, non zagon gordea
 Jakin haitzuten munduan,
 Osteka sartu zen jendea
 Haren batasun sainduan.

4

San Benediten familia
 Geroztik, zein den hedatu!
 Legegabaen azkazia
 Hark du jende on moldatu.
 Familia haren hazia
 Gure lurretan da sartu.
 Zerutiar hoiien bizia
 Orori zaiku gorestu.

5

Munduko gozoen ondotik
 Herratuak gabilzanak,
 Ikusten dugu oraikotik
 Nor diren dohatsuenak,
 Jainkon maitatuz gogotik
 Zerrirat chuchen dotzinak.
 Hala nota, oroz gaisetik,
 Gaitire Beneditinak.
